

Manuál aktivit projektu – Festival OČIMA GENERACÍ ročník 2017

Téma roku: *"Vystup ze své ulity"*

Tento Manuál je zpracován z důvodu bližšího a praktického přiblížení projektu OČIMA GENERACÍ a jeho hlavních aktivit, které se, jak věříme, budou díky vzájemné spolupráci umělecky, kreativně a lidsky rozvíjet. Mimo základních pravidel k registraci partnera projektu jsou představovány základní aktivity, kterými se Partner stává **aktivním partnerem**. Výběr aktivit k realizaci je na volbě Partnera. Zda si vybere jen jednu nebo několik aktivit, je závislé na jeho možnostech a zájmu. Jednotlivé aktivity je možné Partnerem dále kreativně rozpracovat, což vítáme a věříme, že to v následných letech povede ke kreativnímu rozšíření, a tím i obohacení aktivit, podporujících hlavní téma projektu.

Hlavní záměry akce a projektu:

- atraktivní formou rozšiřovat myšlenky vzájemné sounáležitosti v rámci mezigeneračních vztahů;
- zviditelnit instituce, organizace a jednotlivce, kteří s tímto tématem pracují a jsou pro druhé inspirací;
- zatraktivnit programy uměleckých a kulturních institucí s hlavním dopadem na rodinu, a tím i vstupovat kulturou a historickým dědictvím do rodinného prostředí;
- vytvořit prostor pro smysluplné využití volnočasových aktivit dětí, mládeže, seniorů (tyto skupiny si velice považují možnosti představit svou tvorbu v prostorách našich partnerů a v rámci aktivit významných kulturních institucí – motivuje to jejich činnost);
- vytvořit mezigenerační komunitní pospolitost v rámci aktivních programů a tím předávat informace o sobě, vzpomínky a zkušenosti, které všechny zúčastněné mohou obohatit novým pohledem na různé etapy lidského života, na rodinné a společenské hodnoty;
- vytvořit akce a aktivity, v rámci kterých mohou různé generace vzájemně spolupracovat, tvořit a poznávat se.

Věříme, že také díky tomuto projektu bude docházet ke zvýšení návštěvnosti našich partnerských institucí, a to nejen v průběhu této akce, ale také dalších aktivit, které mohou být v rámci Festivalu návštěvníkům atraktivní formou představeny.

Festival OČIMA GENERACÍ - termíny krajských akcí:

I. etapa		II. etapa	
7. - 8. 4. 2017	Zlínský kraj	6. - 7. 10. 2017	Jihočeský kraj
21. - 22. 4. 2017	Kraj Vysočina	13. - 14. 10. 2017	Středočeský kraj
19. - 20. 5. 2017	Moravskoslezský kraj	20. - 21. 10. 2017	Liberecký kraj
9. - 10. 6. 2017	Olomoucký kraj	27. - 28. 10. 2017	Ústecký kraj
16. - 17. 6. 2017	Jihomoravský kraj	3. - 4. 11. 2017	Pardubický kraj
		10. - 11. 11. 2017	Plzeňský kraj
		24. - 25. 11. 2017	Královéhradecký kraj
		1. - 2. 12. 2017	Karlovarský kraj
		8. - 9. 12. 2017	Hlavní město Praha

Partner si stanoví rozsah trvání Festivalu (např. půl den, 1 nebo 2 dny) s ohledem na své možnosti a záměry spojené s programem.

(v některých případech je možné, po vzájemně dohodě s produkcí, realizovat festivalový program v jiném termínu)

1. Pravidla registrace a získání statutu Aktivní partner (dále jen Partner)

1.1 Přihláška

Partner vyplní oficiální přihlášku a zašle ji na korespondenční adresu organizátora Festivalu OG společnost COR APERTUM, z.s., Týnská 10, 110 00 Praha 1.

Uzávěrka přihlášek je:

I. etapa 31. 3. 2017

II. etapa 30. 6. 2017

Touto přihláškou Partner svůj aktivní přístup k projektu, deklaruje respektování základního tématu projektu - mezigenerační soužití viz. Všeobecné podmínky, Vize a cíle projektu a zavazuje se splnit povinnosti partnera, uvedené v Přihlášce.

1.2 Vstupné

V rámci přípravy a přihlášky je potřeba závazně stanovit, zda a v jaké výši bude stanoveno případné vstupné pro návštěvníky na Festival OČIMA GENERACÍ. Toto je na rozhodnutí partnera a jeho možnostech, avšak toto rozhodnutí by mělo respektovat záměr projektu - představit významné společenské téma, které má nejen zábavný, ale také vzdělávací či výchovný formát. Jedná se o celorodinné aktivity a přivítáme zohlednění možnosti přístupu na akci i sociálně slabším jednotlivcům a rodinám. Aktivní práce se vstupným je vždy přínosná z pohledu zatraktivnění návštěvnosti akcí tohoto typu. Snížené vstupné nebo volný vstup zvyšuje návštěvnost těchto akcí.

2. ROZPRACOVÁNÍ ZÁKLADNÍCH AKTIVIT FESTIVALU

Představujeme základní aktivity Festivalu, které jsme již realizovali v minulých letech. Zároveň přinášíme varianty, jakými je možné aktivitu a téma pojmout. Věříme, že toto může být pro partnery navigací k přípravě vlastních aktivit s cílem naplnění tématu projektu, cílů Festivalu a zatraktivnění návštěvnosti jeho instituce.

2.1 Výstava OČIMA GENERACÍ

2.1.1 Výstava prací dětí, mládeže a seniorů na téma roku

Organizátor festivalu vyhlašuje v rámci kalendářního roku jednotné umělecké téma. Na základě tohoto tématu jsou osločovány instituce pracující s dětmi, mládeží a seniory (případně i jednotlivci), a to oficiální výzvou k zapojení se do projektu. V rámci této aktivity je dodržováno regionální členění – kraje, případně města. Jejich výtvarná, rukodělná a literární tvorba je následně podle termínů

Festivalu vystavena v rámci výstavního plánu některého z partnerů projektu (galerie, muzea, knihovny, aj. atraktivita CR). Výběr prací realizuje umělecká komise, jejímiž členy jsou zástupci organizátora Festivalu i partnerské organizace, která výstavu zastřešuje. Osloveny budou - MŠ, ZŠ ZUŠ, střední školy, a také střední a vysoké školy uměleckého zaměření, které v daném regionu působí, kluby seniorů, sociální instituce pracující se seniory a dětmi, aj.

2.1.2 Výstava prací dětí, mládeže a seniorů na téma roku z edukačního programu partnera

Partner přijme výše uvedenou výzvu Organizátora a v rámci svých edukačních programů zajistí v přípravném období Festivalu realizaci výtvarných, rukodělných a literárních prací na roční téma Výstavy OG. Následně v rámci své vlastní aktivity Festivalu realizuje výstavu těchto prací pod oficiálním názvem projektu.

POZNÁMKA:

V rámci spolupráce je možné tzv. obě výstavy propojit – partner se k této variantě přikloní, tuto deklaruje v rámci přihlášky a po vzájemné dohodě komise vybere exponáty na výstavu z děl, jak dodaných pořadatelem, tak z edukačních programů partnera. V komisi bude vždy zástupce pořadatele i partnera.

2.1.3 Doplnění výstavy pracemi významných osobností a umělců regionu

V rámci přípravy Festivalu je přínosné přizvat k aktivní spolupráci na realizaci Výstavy OG významné osobnosti z různých oborů lidské činnosti (významné vědce, učitele, lékaře, donátory a filantropy regionu aj.) a umělce, kterým je téma mezigeneračního soužití blízké a jsou ochotni tuto myšlenku svým zapojením se do projektu podporovat.

2.2 Festivalové programy

V rámci Festivalu se realizují programy, a to v různých formách. Cílem těchto programů je vytvoření živé interaktivní formy komunikace s návštěvníky a představení tématu mezigeneračního soužití různými uměleckými formami. Rozpracování tématu mezigeneračního soužití a hlavních obsahových schémát – *Téma roku 2017 "Vystup ze své ulity"*, s možností doplnění o témata *Vzpomínky, Tak to vidím já, Příběhy z ulice, Spolu a pro sebe navzájem* - je možné realizovat v pojetí umělecké svobody, při zachování nosného tématu a záměrů projektu.

2.2.1 Umělecké programy a vystoupení

Tanec, pantomima, hudba, zpěv, divadlo realizované z regionálních zdrojů umělecké tvorby a práce uměleckých sdružení, kroužků, škol jsou atraktivní částí programu Festivalu. Velkému zájmu se těší programy koncipované ukázkami tvorby různých generací nebo programy, které jsou realizovány právě vícegeneračními skupinami. Záměrem je představit jejich činnost a poskytnout společenské ohodnocení této činnosti, která je zpravidla součástí jejich volnočasových aktivit. Děti a senioři si velmi považují možnosti vystupovat veřejně v uznávaných uměleckých institucích. Na jejich

mezigenerační spolupráci nebo schopnosti poskytnout si navzájem uznání za svou tvorbu je postavena forma aktivní komunikace i vzájemné akceptace, porozumění a úcty. Tyto programy je velmi vhodné propojit s interaktivními dílnami (viz. bod 2.3)

Také ukázky z tvorby středních a vysokých uměleckých škol nebo jednotlivců z řad umělecky tvořící mládeže jsou zajímavým obohacením Festivalu. Mládež přichází s neotřelými nápady a jejich vidění světa je, i přes kontroverznost mládí, přínosem mezigenerační komunikace a je její nedílnou součástí. Bouráme zaběhnutá klišé o "té špatné" mladší generaci, představujeme starší generaci sny, přání a touhy mládí, které se nakonec ve svém důsledku vzájemně od těch jejich neliší.

Pozn.: I přes rozdílnost pohledů je naším záměrem nevytvářet agresivní nekomunikační prostředí.

V roce 2017 vítáme zařazení vícegeneračních koncertů nebo uměleckých vystoupení pod názvem **Koncert pro dvě (tři) generace**, které budou součástí Festivalu. Jednotlivá umělecká seskupení představí umělecký program ve vícegenerační součinnosti a spolupráci. Význam těchto koncertů je nejen ve vlastním vystoupení, ale také v přípravě na tento koncert. Je zde v život uváděna myšlenka vzájemné pravidelné spolupráce a kooperace více generací.

2.2.2 NÁVŠTĚVA

Záměrem této festivalové aktivity je zajistit v průběhu festivalových dnů mezigenerační návštěvy, které mají sloužit ke vzájemnému setkání a poznání. Hlavním cílem je ukázat seniorům dnešní děti a mládež, jako přátelskou generaci ve vztahu k seniorům, jako generaci, která má tvůrčí i sociální potenciál. Děti a mládež budou představovat "svůj svět" tak, aby byl seniorům srozumitelný a zároveň ukázat, že senioři v tomto jejich novém světě mají stále významné místo, je s nimi počítáno, protože mohou mimo jiné mladé generaci mnohé předat. Chceme ukázat mladou generaci, která si váží svého kulturního i historického dědictví, tradičních společenských hodnot a je ochotná i schopná v budoucnu převzít zodpovědnost za generaci seniorů. Je ochotna je podporovat a pomáhat jim. Je důležité mladé generaci představit a přiblížit standardní životní role jimiž v průběhu života procházíme. Představení života seniorů, včetně jejich omezení, ve světle již vykonané činnosti, díky které tato mladá generace může čerpat osobní a společenské výhody, je zásadním krokem ve vnímání sociální mezigenerační solidarity.

Je také důležité představit mladé generaci tvůrčí potenciál a schopnosti seniorů, kterými stále dokážou ohoblovat a být přínosem. A k tomuto účelu by měly sloužit návštěvy seniorů u dětí a mládeže v jejich institucích, volnočasových organizacích a komunitách. Představení pozitivního stárnutí ukazuje na příkladech (Varianta - děti a mládež zvou seniory k sobě na návštěvu).

Je možné projekt realizovat ve třech základních liniích:

- 1/ junioři-seniorům (děti a mládež připravují sebestředstavení a program pro seniory)
- 2/ senioři-juniorům (senioři připravují sebestředstavení a program pro děti a mládež)
- 3/ spojení obou variant do jednoho programu

2.2.3 Komentované prohlídky a mimořádné prohlídkové programy

Realizace speciálních komentovaných prohlídek zaměřených na výstavní exponáty, které se dotýkají myšlenky mezigeneračního tématu a etického dědictví vzájemného soužití generací, jež by mělo být přenášeno z jedné na druhou. Tato aktivita umožňuje představit výstavní expozice, umělce, osobnosti historie a dobu, ve které žili, z jiného pohledu. Je možné poukázat na pozitiva nebo negativa dané doby v této problematice. Historii nezměníme ani v mezigeneračních vztazích. To špatné můžeme vlastními činy změnit, a to dobré zachovat či rozvíjet svými postoji a životem pro další generace. Atraktivní jsou mimořádné prohlídkové programy, které ožíví zájem návštěvníku je absolvovat např. se svými vnuky či dětmi.

2.2.4 Diskusní fóra, přednášky

Formát přednášek, besed, řízené diskuse s osobnostmi, umělci, redaktory, aj. Pro návštěvníky Festivalu je zajímavé připravit besedu, medailonek nebo jiný formát významné osobnosti z různých oborů lidské činnosti. Téma by opět mělo zajímavou formou zasáhnout do problematiky mezigeneračního soužití. Diskuse by měly být vedeny otevřenou pozitivní i kontroverzní formou, ale nemělo by sklouznout k nenávisným výstupům či závěrům. Naším záměrem je konstruktivní a pokud možno pozitivní diskuse, která má zhodnotit daný stav a poukázat případně i na negativní zkušenosti, ale zároveň představit možnosti pozitivního vývoje v této problematice. Hledáme porozumění a společnou cestu směřující ke zlepšení daného stavu, hledáme to, co nás spojuje. Téma roku ("Vystup ze své ulity") otevírá možnost představit se navzájem, tzv. vystoupením ze své ulity (osobní komfortní zóny) a ukázat čím daná generace žije, jaké má své sny a přání, jaký vede život a jaké životní hodnoty jsou pro ní důležité.

Příjemné jsou programy čerpající z historie, ukazující jak naši předkové žili, např. hračky a hry našich babiček a dědečků, jak trávili svůj volný čas různými tvůrčími či společenskými událostmi (bez TV, PC, internetu), svatební a rodinné tradice předávané po generace, případně i pozapomenuté, rodinné či kmenové vazby jiných epoch, důvody těchto vazeb... Je dobré poukazovat na pozitivní rodinné a společenské hodnoty. Příspěvky z pohledu moderního rodičovství, vytváření nových vzájemných postojů s ohledem na vzájemnou akceptaci osobnosti všech členů rodiny a rozvoje rodinných hodnot.

Poznámka:

Velmi zajímavé mohou být programy, představující vznik a realizaci nějakého mezigeneračního projektu, včetně jeho dopadu na jednotlivé aktéry projektu. Např. v rámci programu OČIMA GENERACÍ v GASKu Kutná Hora proběhlo představení mezigeneračního projektu divadelního představení "Křídla svaté Ludmily", který realizovala ZUŠ Sedlčany. Skvělá prezentace od vzniku myšlenky, přes zkoušky, výjezdní kempy, osobní tvorbu kostýmů, studium historických souvislostí "herci", až po uvedení divadelního představení divákům. Na realizaci divadelního představení spolupracovalo celkem 60 účinkujících v různých věkových kategoriích. Osobní vyznání některých účinkujících, co jim tato tvorba přinesla a tužba realizovat opět něco podobného, byla nádherným zakončením tohoto "workshopu".

Dalším inspirativním programem bylo v roce 2016 vystoupení, které si připravily klientky Domova pro seniory v Orlové ve spolupráci s dětmi z mateřské školy a studenty gymnázia. S tímto vystoupením přijeli na návštěvu do Domova pro seniory Slunečnice v Ostravě.

2.3 ARTové (interaktivní) tvůrčí dílny

Další významnou a atraktivní součástí výstav a doprovodných programů Festivalu jsou interaktivní tvůrčí dílny, tzv. ARTové dílny. Mohou být také hlavní (případně jedinou) programovou částí Festivalu. Vzájemná generační spolupráce je u této tvorby cílem, a to ať již vzájemnou prací na společném projektu nebo uměleckou a řemeslnou realizací jednotlivých generačních seskupení s výsledným vzájemným představením se a ukázkou své tvorby a zručnosti. Návštěvníci jsou sami součástí programu a iniciativně se zapojují vlastní tvorbou, seznamují se s různými uměleckými a řemeslnými postupy, které si rádi ihned na místě vyzkouší. Z prací vzniká interaktivní výstavka nebo umělecký program. Výsledná tvorba může být jak výtvarná, rukodělná (řemeslná) práce, společný tanec, pantomima, pěvecká, hudební, dramatická vystoupení aj. U jednotlivých pracovních dílen (sektorů, je-li jich více) bývají odborní lektoři nebo umělci, kteří návštěvníkům některé postupy umělecké tvorby vysvětlí, ukážou a vypomohou nebo s nimi tzv. nastudují realizaci. Touto činností vznikají improvizované výstavy a individuální nebo společná vystoupení tvůrčí skupiny (divadlo, hudební, taneční medailonek, aj.). Osobní setkání s významnými osobnostmi z oblasti kultury, případně jiných oblastí, jsou velmi přínosným aspektem pro účastníky těchto dílen. Tématem je společná (komunitní) tvorba, mezigenerační porozumění a spolupráce. Tzv. *"Svou činností bavím sebe i ostatní, vytváříme komunitu, která se vzájemně respektuje"*.

2.4 Autorské čtení

Autorské čtení je tvůrčí aktivitou, která je součástí výtvarné aktivity (viz bod. 2.1) na téma roku. Dodané literární zpracování tématu roku je možné také vystavit v grafické podobě a vhodném formátu prostřednictvím výstavy. Tyto příspěvky (podklady) může na požádání dodat ke zpracování výstavy partnerovi Organizátor Festivalu. Partner, stejně jako u výtvarných prací v průběhu příprav Festivalu může vytvořit svou interaktivní tvůrčí literární dílnu, na které tyto příspěvky na téma roku pod vedením uměleckých vedoucích nebo lektorů vzniknou a následně budou v termínu Festivalu představeny, např. svými vlastními autory (vhodné např. pro knihovny, divadla, hudební kluby, galerie,...).

Autorské čtení umožňuje v místě konání Festivalu připravit program ve formě čtení těchto příspěvků, s možností doplnění i čtení tvůrčích příspěvků zajímavých osobností jak žijících, tak historických, tematických citátů a příspěvků interaktivně vytvořených přímo na místě návštěvníky Festivalu. Tato aktivní hravá forma kontaktní tvorby na zadané téma bývá výzvou pro aktéry i pro návštěvníky, kteří se vzájemně obohacují a za tvorbu oceňují. Realizace četby umělci z divadel, redaktorů rozhlasu a televize, případně zajímavými osobnostmi regionu.

Touto aktivitou představujeme nejen literární formu, která svým tématem a zpracováním přibližuje mezigenerační problematiku, ale představuje literární zpracování tématu roku jednotlivými generacemi. V místě dění dává prostor k navození interaktivní a diskusní formy. Touto tvůrčí částí projektu podporujeme literární tvorbu jednotlivých cílových skupin, široké i umělecké veřejnosti. Čtený text má významnou roli v představení mezigeneračních vztahů prostřednictvím vzpomínek a příběhů, které se udály. Osobní zpovědi o vnímání rodinných a lidských hodnot jsou tou nejvýraznější cestou vedoucí k zamyšlení se nad tématem projektu právě z pohledu jednotlivce bez ohledu na jeho věk. Oslovení významných osobností z různých oblastí lidské činnosti a jejich aktivní zapojení se svou tvorbou, aktivní účast a veřejným vystoupením dělá tyto aktivity atraktivnější a přínosnější danému tématu (z pohledu účastníků i návštěvníků).

Autorské čtení je možné také dramaticky zpracovat. Již v roce 2016 se v některých realizovaných programech tato forma objevila a to hlavně ve spolupráci s dramatickými odděleními uměleckých škol nebo herci regionálních divadel.

2.5 další programová náplň

Velmi vítáme kreativitu našich Partnerů a jejich zájem doplnit doprovodné programy o další formy, které vycházejí z jejich možností, zkušeností a obohatí návštěvnický program při dodržení tématu a záměrů projektu - podpora a rozvoj mezigeneračních vztahů, rozvoj mezigenerační spolupráce. Jsme připraveni aktivně konzultovat jednotlivé programy v přípravné fázi. Informace o již realizovaných programech je možné zhlédnout na našich webových stránkách www.ocimageneraci.cz. Již v roce 2016 přistoupily k Festivalu některé partnerské organizace s nápaditým programem - a své návštěvníky zapojily do aktivního programu formou deskových her, tvůrčích workshopů - šití pachworkové vzkazové deky, setkání nad regionálními jídly spojené s ochutnávkou a předáváním si receptů, aj.

Téma *Vystup ze své ulity* nabízí velkou škálu možností, jak představit životní styl a aktivity jednotlivých generací a aktivně do nich zapojit generace jiné.

3. ORGANIZAČNÍ

Vaši přihlášku, váš program a jednotlivé aktivity budou součástí jednotlivých propagačních a reklamních aktivit Festivalu.

Každý zaregistrovaný Partner bude uveden v oficiálním programu Festivalu na webových stránkách www.ocimageneraci.cz. Členění bude dle regionální příslušnosti krajů, měst a obcí. V rámci zařazení do programu s názvem programu a jeho náplně, bude mít návštěvník možnost se dostat také na webové stránky partnera a seznámit se s jeho aktivitami.

Program partnera bude uváděn v rámci regionálních programů Festivalu, který bude v regionech k dispozici.

Partner obdrží od Organizátora oficiální reklamní materiály - plakáty, letáky Festivalu, oficiální označení - místo konání Festivalu, festivalové karty návštěvníka, Pasy Festivalu, aj.

Organizátor v rámci kraje zrealizuje pro Partnery v přípravné fázi Festivalu pracovní workshopy a pracovní skupiny, v rámci kterých budou řešeny

- vzájemná festivalová koordinace jednotlivých programů
- reklamní a propagační aktivity
- poradenské a informační bloky pro partnery
- setkání jednotlivých pracovních skupin regionu, aj.

4. ZÁVĚR

Velice se těšíme na vzájemnou spolupráci při přípravě a realizaci projektu. Jsme přesvědčeni, že mezigenerační téma spojené s uměním, bude nejen v letošním ročníku Festivalu, ale i v následných ročnících, důstojnou a mimořádnou akcí jak jednotlivých regionů, tak v rámci celé ČR. Věříme, že připravené programy budou sloužit k rozvoji umění a k prohlubování mezigenerační úcty, porozumění a vzájemné akceptace napříč všemi generacemi.

V Praze 2. 1. 2017